

обмислятъ, какво да сторятъ съ отцѣпенитѣ българи и като узнаватъ, че главниятъ виновникъ за това е „Влаха“ (така наричали Добровски, защото дошълъ въ Андросъ съ влашки паспортъ), повиква го Каири насамъ, за да го разубѣди въ намѣренията му. Обаче и третото викане на Добровски не го отклонило отъ прѣдначертаното.

Въ дружеството членоветѣ се съобщавали два пѣти седмично и четѣли славянски книги: Иларионъ прѣвеждалъ псалтиря отъ славянски на български, а Добровски четѣлъ прѣводъ отъ Ж. Ж. Русо на руски езикъ, правѣлъ граматически разборъ и т. н. Около 1839 г. Каири напуща Андросъ, а ученицитѣ му, отъ които повечето българчета, отиватъ въ Атина, дѣто дошлиятъ послѣ тѣхъ Добровски сполучва да ги примири, защото се скарали поради нѣкои разногласия. Добровски събира членоветѣ на събрание и имъ съобщава, че ще иде въ Влашко при родителитѣ си и имъ дава нѣкои съвѣти по дѣятелността на д-вото. И тъй, той отъ Атина, прѣзъ Солунъ, отива въ Бѣлградъ, дѣто трѣбвало да се основе проектираното училище на дружеството. Обаче Добровски, разочарованъ отъ враждебното настроение на сърбитѣ срѣщу българитѣ, слѣдъ 2—3 мѣсеца заминава за Букурещъ (1840), дѣто заварва баща си и по-малкия си братъ Панайотъ. Панайотъ, като свършва Плоещкото грѣцко училище, по съвѣтитѣ на брата си Ивана изучава френски, а прочетения отъ него романъ на Ж. Ж. Русо „Нова Хелоиза“ дотолкова го увлѣкалъ съ женевскитѣ околности, че той рѣшава да иде въ Женева, дѣто и наскоро се прѣселилъ. Тукъ какъвъ е билъ не се знае; Добровски получава слѣдъ врѣме писмо отъ него отъ Парижъ, въ което Панайотъ разправя, че слѣдъ женевското си прѣбиваване билъ частень учитель въ Марсилия по грѣцки езикъ, послѣ постѣпва като коректоръ и прѣводачъ на грѣцки у прочутия френски издатель на книги Firmin Didot; отсетнѣ билъ професоръ по френски езикъ въ Смирненското училище, отъ тамъ въ Сира, а слѣдъ врѣме отива въ Виена да търси брата си Добровски, но не го намира и отъ тукъ му се изгубватъ диритѣ. Отъ Букурещъ Добровски, по желанието на родителитѣ и роднинитѣ си да се върнатъ въ Сливенъ и да го видятъ учитель въ родния си градъ, дохожда въ Сливенъ (1840/41 г.) и заварва Цукала — учитель въ града и съученикъ на Добровски въ Андросъ. Цукала ималъ контрактъ съ Слив. община да учителствува, като главенъ учитель, три години. Обаче, напоследъкъ, когато оставало още 5—6 мѣсеца да изтече срока на контракта, Цукала станалъ тѣй умразенъ на сливенци, че тѣ били готови съ отворени обятия да приематъ на негово мѣсто съгражданина си Добровски. Но обявата на патриаршията, какво всички Каирови ученици, върнати въ Турция, трѣбвало прѣдъ особно избрана комисия въ